

Zápis

z jednání TPS, konaném dne **3. května 2017**; v čase od 10:00 do 16:00; Brno, Kotlářská 53

Přítomni: dle prezenční listiny

Program:

- Uvítání členů
- Aktivity TPS pro rok 2017

Průběh jednání:

Přítomné uvítal a jednání vedl předseda TPS Vít Hrdoušek.

V úvodu byly krátce připomenuty stanovené **cíle TPS**, ke kterým by se měli výstupy TPS vázat:

1. vrátit do erozí a sezonním suchem **ohrožené zemědělské krajiny odolné tradiční druhy a odrůdy ovoce a tím podpořit biodiverzitu**, zadržování vody v krajině a vztah obyvatel k místu,
2. řešit v souladu s legislativou v oblasti **ekologické produkce možnou doplňkovou podporu prostřednictvím operací PRV**, které mohou plnit funkci podpůrných ekonomických nástrojů nejen pro účastníky programu „Milion ovocných stromů pro krajinu“,
3. zaměřit se na **bezpečné využití ovoce, na zpracování sklizeného ovoce** s vazbou na možnosti diverzifikace v zemědělství,
4. podpořit **zaměstnanost s vazbou na sociální zemědělství a zpracovatelský průmysl**,
5. definovat příslušné **kompetence a odpovědnost**,
6. sdílet **příklady dobré a špatné praxe** v rozvoji šetrného zemědělství na venkově.

Dále probíhala řízená diskuse nad závěry z prvního setkání členů TPS a získanými náměty pro aktivity TPS na rok 2017. Níže jsou diskutované body jednání.

1. **Vytvořit oficiální prohlášení o činnosti TPS** (účel, cíle, výstupy; pro media a na www)

Gestor: Stanislav Rampas

Konkrétní citace bude v oficiální podobě nejpozději dne 1.6.2017.

TPS: schváleno

2. **Interní nástěnka a web pro členy TPS** a diskusní fórum – bude zřízena na www.milionstromu.cz; současně bude zřízena e-mail adresa, určená pro komunikaci s veřejností.

Gestor: Vít Hrdoušek, Dagmar Adámková (finance)

TPS: schváleno

3. TPS se zaměří na osvětu veřejnosti k výše uvedeným cílům TPS a to především uvedenými formami: **letáky, plakáty, videa, prezentace, odkazy na weby**. Rozsah **video návodů cca do 5 min** :

a) jak sádit ovocný strom včetně ochrany a základního řezu

b) jak udržovat ovocné výsadby v průběhu 10 let

Bylo diskutováno, že další z možností, jak motivovat veřejnost k výsadbě ovocných stromů, je založit soutěž **Ovocný sad (alej) roku** - populární formou zpropagovat extenzivní ovocné výsadby, že vedle užitku ovocný strom plní též funkci ekologickou, environmentální a společenskou (okrasnou, krajinotvornou, biologickou, klima a půdu ochrannou, rekreační atd.). Na dalším setkání TPS bude tato možnost podrobněji diskutována (kdo by byl vyhlášovatel soutěže, způsoby financování, nastavení

pravidel, zajištění administrativy, atd.). Dále budou také **navrženy případné tiskoviny, plakáty, prezentace, tematické video návody** (scénář a realizace).

Gestor: Petr Salaš, Dagmar Adámková (finance)

Ověřit možnost umístění prezentací TPS včetně video návodů na web stránkách AOPK.

Gestor: Jiří Kmet

TPS: schváleno

Aktivita naplňuje výstupy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6

4. **Posílení programu Ovoce do škol** - připravit sadu názorných pomůcek pro školy – s využitím výše uvedených osvětových materiálů, šířit i formou pdf, prezentace, vytvořit kampaň zaměřenou především na obce a jejich školy „**podpoř svého zemědělce/ovocnáře**“ - univerzální výstup pro každého, který si z webu stáhne každý sám. Škola (obec) může požadovat po úředním dodavateli, aby část ovoce dodával „náš“ ovocnář; další možností je přímo se domluvit se zemědělcem na dodávce sezonního ovoce; také exkurze k zemědělci (podporovaná a málo užívaná aktivita) může být pro žáky inspirativní i motivační; škola se zapojí do sběru ovoce, které se následně zpracovává... apod. Příslušné **MAS mohou předávat informace** školám ve svém obvodu; zemědělci - jak se může zemědělec/ovocnář zapojit do programu Ovoce do škol; jak školy mohou navštívit blízkého zemědělce; jaká je možnost finanční podpory těchto aktivit atp. **Motivovat základní školy s cílem zavedení praktické výuky ovocnictví do pěstitelských prací, nebo alespoň formou zájmových kroužků** (problém je i v kvalifikaci pedagogů, pozvat si blízkého sadaře...). Obce by také tyto aktivity mohly využít v rámci soutěže Vesnice roku.

Připravit rozsah vzdělávací sady a finanční odhad na tvorbu této sady.

Gestor: Petr Salaš, Dagmar Adámková (finance)

Vytvořit **seznam a následně mapu ovocnářů (podle okresů)**, kteří by mohli dodávat ovoce do škol. Zpracovat **souhrn podmínek, co musí splňovat ovocnář, aby mohl dodávat ovoce do škol nebo alespoň vybrané dodavatelské firmě.**

Gestor: Václav Koběluš

Předat a koordinovat výše uvedené informace do MAS; gestor: Vít Hrdoušek

Informace ze SZIF - gestor: Dagmar Adámková

Dále byla předána Informace o probíhajících aktivitách Celostátní sítě pro venkov:

- **Pilotní projekt „Návrat ke školním zahradám aneb rajče neroste v supermarketu“** - spolupráce ZŠ a zemědělec; plánované exkurze 5. a 6. června.
- V rámci pilotního projektu se **připravují pravidla pro soutěž o nejlepší školní zahradu** na území Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina (obdobu soutěže Vesnice roku).
- **Konference** na téma **venkov Jižní Moravy** a na téma **krátké dodavatelsko-odbytové řetězce** – možnosti spolupráce a rozvoj regionu; termín říjen a listopad.

Gestor: Dagmar Adámková, Stanislav Boček, Václav Koběluš

TPS: schváleno

Aktivita naplňuje výstup č. 3

5. V rámci výše uvedené kampaně „**podpoř svého zemědělce/ovocnáře**“ – vytvořit **vzdělávací program pro obce - série seminářů** co můžeme nabídnout obcím a jejich zemědělcům a jejich spolkům (např. myslivci, zahrádkáři, včelaři atd.); spolupráce s Jihomoravským krajem a Krajem Vysočina v problematice výsadby a údržby ovocných dřevin v krajině s vazbou na problematiku sucha, eroze, šetrného zemědělství, místních produktů, včetně možnosti finančních podpor pro obce a jejich zemědělce. Jednou z možných podpor ze strany obce je nabídka zemědělské půdy k pachtu/prodeji

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV

místním soukromým zemědělcům. Myslivci by mohli v rámci pronajaté honitby řešit i ozeleňování krajiny původními odolnějšími odrůdami a druhy ovocných stromů, podporovat extenzivní výsadby ovocných sadů, zajišťovat údržbu a tak eliminovat škody způsobené zvěří.

Zahájit v letošním roce jednání na úrovni sítě MAS s Jihomoravským krajem a Krajem Vysočina v jakém formátu akce proběhnou a příští rok se zrealizují.

Gestor: Vít Hrdoušek

Oslovit církve ke spolupráci - Církve, především římskokatolická, které získaly pozemky, nabízí nájmy svých zemědělských pozemků. Připraví co nejdříve setkání s církvemi o pozemcích.

Gestor: Petr Marada

TPS: schváleno

Aktivita naplňuje výstupy č. 1,2,3,4

6. Podpořit údržbu ovocných alejí u silnic II – IV. třídy - SÚS jsou čerpány finanční prostředky z různých grantů na výsadby kolem cest; jedná se zejména o náhradní výsadby. Problém je neadekvátně krátká doba povýsadbové péče, udržitelnost většinou mnohdy jen 2 roky a pak jsou stromy bez péče; je nutné dobu prodloužit nejlépe na 10 let.

Gestor: Stanislav Boček

TPS: schváleno

Aktivita naplňuje výstup č. 1

7. Podpořit výsadby ovocných stromů v rámci pozemkových úprav (dále jen PÚ) – v rámci **návodné PPT prezentace** zdůraznit význam výsadby ovocných stromů v krajině a to jak při tvorbě interakčních prvků (včetně doprovodné zeleně podél komunikací, viz. problematika silnic) tak i při tvorbě dalších opatření ÚSES, protierozních opatření, protierozní sady apod. v duchu hesla "krajina má být pojedlá".

V případech, že v katastrálním území dotčeným pozemkovými úpravami je nedostatek státních a obecních pozemků a je tudíž obtížné realizovat společná opatření, může obec pomoci výkupem pozemků. V rámci PÚ se realizují i ovocné aleje podél cest, opatření proti větrné erozi (větrolamy), kde je také možné doporučit vhodné ovocné stromy. Také pro Lesy ČR a Povodí může být doporučení, kde u drobných či sezonních vodotečí v zemědělské krajině dát ovocné stromy a jaké odrůdy se dají použít. Uvést příklady dobré praxe – např. k.ú. Perná.

Gestor: Michal Pochop

TPS: schváleno

Aktivita naplňuje výstupy č. 2, 6

8. Projekt tvorby databáze starých odrůd - seznam višní na web Archiv starých odrůd, www.stareodrudy.cz - projekt TPS může podpořit propagaci této aktivity na seminářích, na konferencích. TPS může zajistit jednání na MZE, případně MŽP, kde hledat vhodné finanční zdroje na dopracování celé databáze odrůd ovocných dřevin.

Gestor: Dagmar Adámková

TPS: schváleno

9. Propagovat aktivity TPS - na tematických školeních, workshopech, seminářích, konferencích a v rámci dalších plánovaných akcí, co se přímo členové TPS zúčastní; zařadit do programu přednášky k výsadbě a následné péči o vysazené stromy s důrazem na výchovný řez; řez kmenných tvarů - pro zemědělce, pro zastupitele obcí. Do těchto aktivit zapojit i členy Školkařského svazu OUČR. Aktivita dále rozvedena v bodě 12.

Gestor přednášejících: Stanislav Boček

Aktivita naplňuje výstup č. 1

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV

Prezentace aktivit TPS na tematicky blízkých akcích:

Seminář ČSOP ve dnech 1. - 3. září

Gestor: Jiří Kmet

Konference Venkov 2017 ve dnech 1. - 3. listopadu

Gestor: Stanislav Rampas

Další akce mohou být doplněny a budou vyvěšovány na www.milionstromu.cz.

TPS: schváleno

10. Výstavy - zpracovat **kalendář akcí** (přehled akcí) výstav ovoce starých (i nových) odrůd (nejlépe PDF); v příštím roce metodicky zvládnout zpropagovat a případně provázat (sdílení vystavených odrůd) výstavy v krajích – oslovit MAS, zahrádkáře, kraje, obce atd. Využití výše uvedených tiskovin, letáky.

Gestor: Stanislav Boček

TPS: schváleno

Aktivita naplňuje výstup č. 1

11. Zástupce CZS pan Prasličák informoval o možnosti **propagace nových ovocných odrůd**, vytvořit atlas nových odrůd, které jsou vhodné na vysokokmenné pěstování do krajiny, **forma spolupráce v TPS bude dále projednána.**

12. Byl diskutován návrh FYTOSu na testování vybraných starých odrůd v genofondových plochách na karanténní regulované škodlivé organismy. Do dalšího jednání by bylo vhodné připravit konkrétní návrhy naší účasti v této aktivitě.

13. Sociální zemědělství ve vazbě na ovocnářství - hledat příklady dobré praxe, sdílet propagaci - materiály, konference, exkurze, komunitní projekty (sušárna ovoce, palírna atd.)

Na příští jednání představenstva TPS předložit lokality možných exkurzí.

Gestor: Dagmar Adámková

TPS: schváleno

Aktivita naplňuje výstup č. 4

14. Sladit **definice zemědělských kultur, týkající se ovocných dřevin v rámci legislativy pro nové období 2020+** – novela NV č. 307/2014, změny v LPIS - ovocný sad, krajinnotvorný sad, extenzivní sad, polní sad (agroforestry), ekologický sad, protierozní sad, ochranný krajinný prvek, biopásy, trvalý biopás, interakční prvky, biokoridory atd. – definice stanovené MZe a MŽP se rozcházejí, negativní dopad při čerpání dotací.

Gestor: MZE, Vít Hrdoušek, Jan Rohlík, Stanislav Boček

TPS: schváleno

Aktivita naplňuje výstup č. 5

15. Úkoly pro členy TPS:

- Zásílat průběžně informace o seminářích, setkáních, přednáškách atd.– akce, kde by se mohla prezentovat TPS.
- Náměty na exkurzi pro členy TPS po příkladech dobré praxe – **nejpozději do 1. 6. 2017.**

Plenární setkání členů TPS se uskuteční dne **1. 6. 2016 od 10:00 hod. v rámci akce LeaderFEST v Hlinsku** - prosím registrujte se na tuto akci: www-leaderfest.cz jako návštěvník ve variantě III.

Zpracoval: tajemník TPS

V Brně, dne 10. května 2017

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

